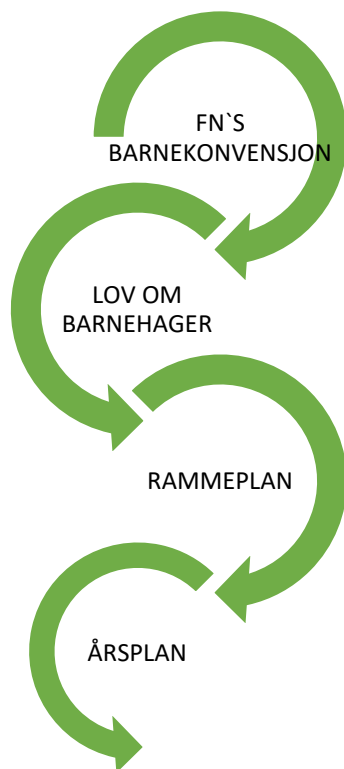

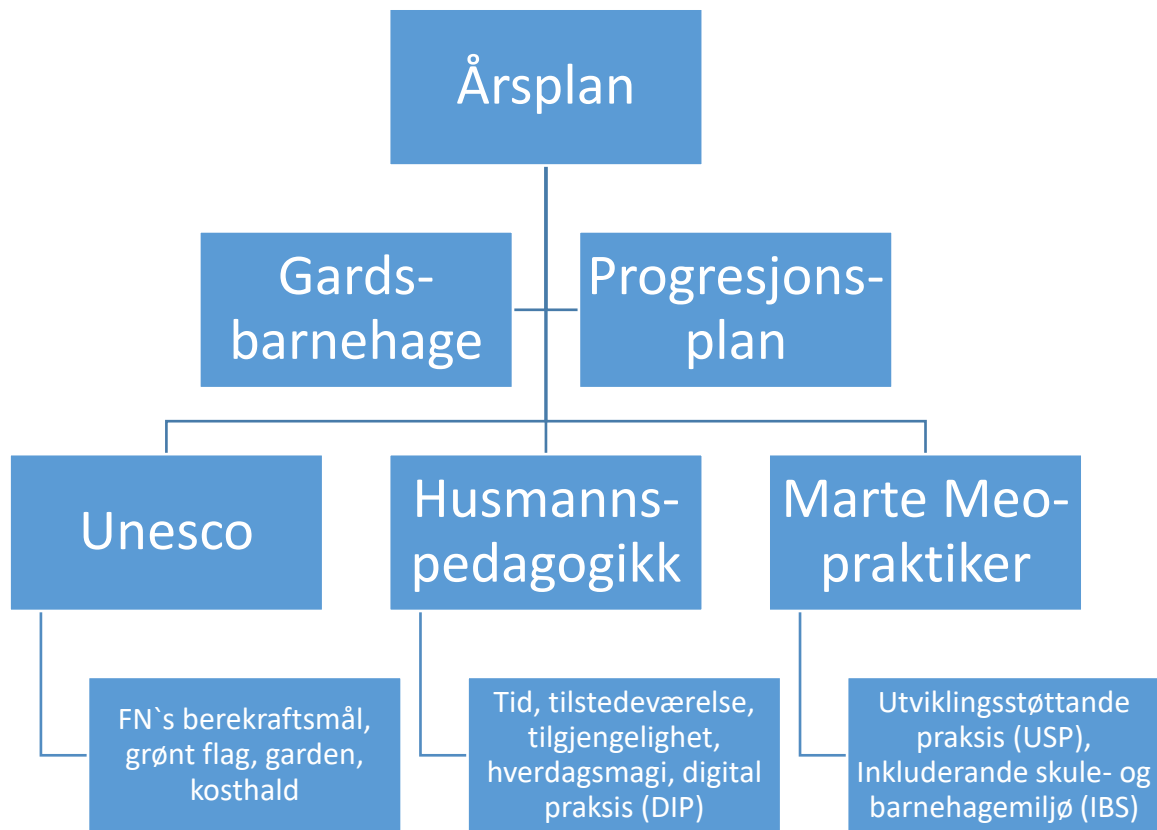
ÅRSPLAN

HAUGLAND
GARDSBARNEHAGE

2024/2025

INNLEIING:

Alle barnehagar er gjennom Lov om barnehagar og Rammeplan for barnehagar pålagde til å ha ein årsplan. Årsplanen er ein arbeidsplan for alle som arbeidar med barn i barnehagen, og planen skal dokumentera val og grunngevingar til barnehagen sitt arbeid med å omsetja formålet og innhaldet i rammeplanen til den enkelte barnehage. Haugland gardsbarnehage AS er ein av dei private barnehagane i Time kommune, og me følgjer dermed dei tilboda som me får frå kommunen i form av kompetanseheving og satsingsområde. Kvalitetsplanen for barnehagar i Time kommune er ein del av vår langstidsplan.

PRESENTASJON AV HAUGLAND GARDSBARNEHAGE AS:

Barnehagen er ein privat barnehage eigd av Kathrine Haugland. Barnehagen starta opp i 2000 på Haugland gard, då som familiebarnehage med 2 grupper. I 2004 vart barnehagen ein ordinær barnehage som flytta til eit midlertidige lokale med auka barnetal. I 2008 stod eit barnehagebygg klar, og barnehagen har sidan den gong vore på om lag 45 barn og ca. 11 årsverk.

Barnehagen er ein gardsbarnehage, og i ordet ligg det visse føringar. Barnehagen brukar garden og miljøet rundt barnehagen som det overordna satsingsfeltet i alle aktivitetar me gjer. Garden er ein ressurs og ein læringsarena. Dagleglivet på garden, inkludert dei som bur på

garden, vert ein del av barnehagekvardagen. Når ein går i Haugland gardsbarnehage skal ein merka at dette er ein gardsbarnehage.

Vår pedagogiske retning er Husmannspedagogikk. Det er 3 viktige omgrep knytt til dette: tid, tilgjengelighet og tilstedeværelse. På den måten inkluderer me barna og lar barn få lov til å gjera sjølv.

VÅR VISJON:

Vår visjon er «Små steg – store spor». Denne visjonen gjenspeglar vår måte å arbeida med barn på og på kompetanseheving blant personalet. Me meiner at ved å ta små steg, kan me utretta store ting. Det er viktig å trø varsamt fram ved tilegning av kunnskap, å omgås andre mennesker, og ved måloppnåing. Dersom me skal endra praksis, er det viktig å prøva seg forsiktig fram. Det er då lettare å endra kurs om det ikkje går slik som me har tenkt. Dette er det viktig for oss å formidla i relasjonar med barn og vaksne.

SATSINGSOMRÅDE OG OVERORDNA MÅL:

Barnehagen er ein gardsbarnehage, og med dette skal garden vera satsingsfelt. Me følgjer garden sitt årshjul med hausting, såing, siloslått, kalving, lemming etc. Me brukar ordet husmannspedagogikk når me skal forklara kva pedagogisk retning me heller til.

Husmannspedagogikk handlar om å vera stolt av plassen sin, ta godt vare på den og utnytte alle ressursar. Det handlar også om gjestfrihet og omsorg, om kjærleik til naturen, forståinga for årstidene og kretsløpet og respekt for samspelet mellom naturen og menneska.

VERDIGRUNNLAGET TIL BARNEHAGEN:

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barnehagens sitt samfunnsmandat er, i samarbeid og forståing med heimen, å ivareta barna sitt behov for omsorg og lek. Barnehagen skal fremja læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling, der dette skal sjåast i ein samanheng.

Barn og barndom: Barnehagen skal bidra til at alle barn får ein god barndom som er prega av trivsel, vennskap og lek. Alle handlingar og avgjerder som gjeld barnet, skal ha barnets beste som grunnleggjande omsyn. Barna skal møtast som individ. Barnas liv vert påverka av omgivnadane, men barn påverkar og sitt eige liv. Barnehagen skal bidra til at barna, saman med andre, utviklar eit positivt forhold til seg sjølv og har tru på eigne evner. Barn skal møtast med empati og få høve til å vidareutvikle empati og evne til å tilgi.

Demokrati: Auka mangfald og individualisering gjer behov for demokratiforståing, respekt for ulikheiter og positive haldningar til å leva saman i fellesskap. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få høve til å utvikla forståing for samfunnet og den verda dei er ein del av. Barn skal verta høyrte, få delta og ytra seg i barnehagen.

Mangfald og gjensidig respekt: Barnehagen skal fremje mangfald og gjensidig respekt, ved å vise korleis alle kan lære av kvarandre. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler dei vert sett

og anerkjent for den dei er – og synleggjere den enkelte sin plass og verdi i fellesskapet. På den måten skal barnehagen bruka mangfald som ein ressurs i det pedagogiske arbeidet.

Likestilling og likeverd: Barnehagen skal motverke alle former for diskriminering og fremje nestekjærleik. Alle i barnehagen skal ha like sjansar til å verta sett, høyrde og bli oppmuntra til å delta i fellesskapet. Barnehagen skal bidra til at barn møter og skaper eit likestilt samfunn.

Berekraftig utvikling: Barn skal lære å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Barnehagen har derfor ei viktig oppgåve i å fremje verdiar, haldningar og praksis for eit meir berekraftig samfunn. Berekraftig utvikling handlar om å dekt dei grunnleggjande behova utan å øydeleggje for framtidige generasjonar. Barnehagen skal leggje grunnlag for barna si evne til å tenkje kritiske, handle etisk og vise solidaritet.

Livsmeistring og helse: Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon og den skal bidra til å jamne ut sosiale forskjellar. Barns psykiske og fysiske helse skal fremjast i barnehagen. Barnehagen skal vera ein trygg og utfordrande plass der barna kan prøve ut ulike sider ved samspel, fellesskap og vennskap. Personalet skal ha eit bevisst forhold til at barn kan vere utsett for omsorgsvikt, overgrep og vold, slik at dei lettare kan førebyggje og oppdage dette.

ANSVAR OG ROLLER

I barnehagen har me ulike roller. Saman skal eigar og tilsette bidra til å nå måla og krava i rammeplanen. Barnehagen er ein lærande organisasjon der heile personalgruppa skal reflektere rundt faglege og etiske problemstillingar. Tilsette skal halda seg oppdaterte og vere tydelege rollemodellar. Personalet skal sørge for gode relasjonar mellom barna, mellom barn – vaksne og mellom foreldra og personalet.

Barnehageeigar: Kathrine Haugland er eigar av Haugland gardsbarnehage AS. Eigar har det overordna ansvaret for at barnehagen vert driven i samsvar med gjeldande lovar og regelverk. Eigar har dermed det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbodet.

Styrar/dagleg leiar: Styraren er gitt det daglege ansvaret i barnehagen, både administrativt, pedagogisk og personalmessig. Styraren skal sørgja for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. Styrar har også ansvar for at personalet utviklar ei felles forståing for oppdraget som er gitt, og at personalet får ta i bruk kompetansen sin. Styraren skal leia og følgja opp arbeidet med å planleggja, dokumentera, vurdere og utvikla innhaldet i barnehagen. Heile personalgruppa skal vera involvert i arbeidsmåtene som vert brukt.

Pedagogisk leiar: Pedagogisk leiar er gitt ansvaret å setje i verk og leie det pedagogiske arbeidet i tråd med fagleg godt skjønn. Den pedagogiske leiaren skal rettleie og sørgje for at barnehagelova og rammeplanen blir oppfylte gjennom det pedagogiske arbeidet.

Barnehagelærer: Barnehagelærer skal vera pedagogisk leiar sin faglege samtale- og diskusjonspartnar i det daglege arbeidet på avdelinga. Skal ha fagleg medansvar for tilsyn, omsorg og pedagogisk målretta arbeid.

Assistent/fagarbeidar: Har medansvar for tilsyn, omsorg og pedagogiske målretta arbeid

FORMÅLET MED OG INNHALDET I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barna sine behov for omsorg og leik, og fremma læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal byggja på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverd og natur, på åndsfrihet, nestekjærleik, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdiar som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettighetane.

Barna skal få utfalda si skaparglede, undring og utforskartrøng. Dei skal læra å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Barna skal utvikla grunnleggjande kunnskapar og ferdigheiter. Dei skal ha rett til medverknad tilpassa alder og føresetnadar.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenna barndommens eigenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i leik og læring, og vera ein utfordrande og trygg stad for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremma demokrati og likestilling og motarbeida alle former for diskriminering.

OMSORG: Barn har rett til omsorg og skal verta møtt med omsorg. Personalet har ei yrkesetisk forplikting til å handla omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Dette stiller krav til personalet om merksemd og openheit overfor det unike hjå kvart enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppa. Barnehagen skal tilby barn eit miljø prega av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet. Oppdragelse er ein prosess der vaksne leiar og rettleiar neste generasjon. Gjennom oppdragelsen overføres verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter. Me skal vera tydelege vaksne med eit varmt hjarta.

LEIK OG LÆRING: Barn lærer gjennom alt dei opplever og erfarer på alle områder. Det er derfor viktig at dei vaksne i barnehagen møter barn si undring med respekt. Dei skal vektleggja ein anerkjennande veremåte i forhold til barna si læring. Leik og læring går hand i hand. Barn lærer og erfarar gjennom leiken sin. Derfor skal leiken ha ein framtrødning i barnehagen. Det er viktig for barn å få venner og å få delta i leik. Dette er grunnleggjande for barns trivsel. Barnehagen legg til rette dagen slik at det blir mykje leik, også på tvers av alder og kjønn. Personalet skal vere tilgjengelege for barn ved å støtta, inspirera og oppmuntra barna i deira leik. Barnehagen har eit aktivt personale som samtalar med barn om leik og forslag til lek. Personalet er med i leken der det er naturleg, og så lenge det er naturleg. Leikeaktiviteten kan vera planlagt på førehand med et mål om læring undervegs. Det kan også vera i grupper med spesielle tema, f.eks. språk, motorikk, tall etc. Me deler derfor barna inn i små grupper. Me har fokus på god inneleik og uteleik med ulike element som drama, rollelek, konstruksjonslek og det som opptek barna i augeblikket. I den frie leiken er det viktig at personalet har kunnskap om kva som føregår i leiken. Denne kunnskapen må personalet tilegna seg ved å kunna lesa kroppsspråk, forstå leikekoder og vera tett på barna.

Hovudfokuset til alle barnehagar i Time kommune 2024/2025 er leik og læring. Det følgjer ein eigen kompetansehevingsplan frå Time kommune på dette området som Haugland gardsbarnehage vil følgja.

VENNSKAP OG FELLESSKAP: Vennskap og tilrettelegging for gode relasjonar i barnehagen er ein føresetnad for god læring og oppleving av glede og meistring hjå barn. Tidlege erfaringar med jamaldringar har stor verknad for barns samspelsferdigheiter og det gjer barnehagen til ein viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Sosial kompetanse handlar om å kunne samhandla positivt med andre i ulike situasjonar. Eit

aktivt og tydeleg personale er nødvendig for å skapa eit varmt og inkluderande sosialt miljø. Anerkjennande og støttande relasjonar er eit grunnlag for utvikling av sosial kompetanse. Me bruker ulike pedagogiske materiale for å fremma sosial kompetanse.

DANNING: Omgrepet danning kan vera vanskeleg å gje ein eksakt definisjon på. Det er viktig at personalet reflekterer rundt emnet jamleg. Ein definisjon kan vera: Forming av menneskets personlegheit, evner og anlegg, oppførsel og moralsk haldning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning. Det er viktig med vanleg folkeskikk og derfor ynskjer me å ha fokus på å læra inn gode vanar som å seia takk for maten, vera høflege mot kvarandre og gode med dei som er rundt oss.

KOMMUNIKAJON OG SPRÅK: Kommunikasjon og språk påverkar alle sider ved barns utvikling. Derfor er det viktig at barnehagen legg til rette for god språkstimulering i kvardagen. Personalet må derfor ha kunnskap om barn si språkutvikling munnleg, non-verbalt og tegnspråk dersom det vert nytta. Barnehagen skal nytta Bravo-leiken som materiale på småbarnsavdelinga.

MEDVERKNAD

Medbestemming er ein del av medverknadsomgrepet. Medan medbestemming meir omfattar direkte avgjersler er medverknad eit større omgrep som handlar om å vera ein del av ei gruppe. Kvifor skal barn medverka? Jo, fordi alle sin stemme er viktig. Å medverka i barnehagen handlar om samhald, menneske, å verta høyrte og at det er demokrati.

Barnehagelova og rammeplanen er tydelege på barns rett til medverknad på barnehagens daglege verksemd. Synspunkta til barna skal vektleggjast i samsvar med barnets alder og modning. Med dette meiner me at barnehagen skal ta omsyn til barns eigne uttrykksmåtar. Personalet skal lytta og prøva å tolka barna sitt kroppsspråk og vera observante i forhold til deira handlingar, estetiske uttrykk og etter kvart også deira verbale språk. Å ta barns medverknad på alvor forutset også god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og føresette.

Barn lærer å ta eigne val og dei må samarbeida med andre om kva slag aktivitetar dei skal gjere når me deler inn i smågrupper. Dei får påverka sin eigen kvardag i lek, samspel og kvardagsrutinar. Dei erfarer også at dei må ta ansvar for eigne val som dei gjer. Personalet er med som veileदारar og igangsetjarar ut frå barna sin alder og modning. Barn skal ikkje overlata eit ansvar dei ikkje er rusta til å ta. Me set på denne måten føringar, men barna har medverknad og medråderett innanfor gitte føringar.

Auka mangfald og individualisering gjer behov for demokratiforståing, respekt for ulikheiter og positive haldningar til å leva saman i fellesskap. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få høve til å utvikla forståing for samfunnet og den verda dei er ein del av. Barn skal verta høyrte, få delta og ytra seg i barnehagen.

SAMARBEID MELLOM HEIMEN OG BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål. Både heim og barnehage har eit felles ansvar for at barnet skal

trivast og utvikle seg. Barnehagen skal leggja til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldra. Samarbeidet skal vera på individnivå og på gruppenivå. Foreldreråd og samarbeidsutval skal ivareta foreldra sin kontakt med barnehagen på ein aktiv måte.

Foreldra sin medverknad skal sikrast gjennom eit foreldreråd og eit samarbeidsutval. Foreldrerådet er alle foreldra i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme foreldra sine felles interesse og bidra til at samarbeid mellom barnehage og foreldregruppa skaper eit godt miljø. Samarbeidsutvalet (su) skal vera eit rådgjevande, kontaktskapande og samordnande organ.

I samarbeidsutvalet er det 2 foreldre og 2 tilsette som er representert. SU skal godkjenna barnehagen sin årsplan, bidra med uttale i saker som er av stor betydning for barnehagen, planleggje foreldremøte på våren og vera foreldra sin talsperson til eiger og dagleg leiar.

SAMARBEID MED ANDRE:

Tverrfagleg tiltaksteam: Føresette og/eller barnehage einast om ei problemstilling rundt barnet. Tiltaksteamet kallar inn nødvendige samarbeidspartnarar og ein samtaler om den gitte problemstillinga.

PPT: Kjem ein gong i månaden på besøksdag. Då er det opp til barnehagen å nytta seg av tilbodet.

Andre barnehagar: Me samarbeider mykje med dei andre barnehagane i Time kommune. Det kan vera prosjekt som me har saman, kompetanseheving eller me samarbeider om felles barnehage i feriane.

Helsestasjon: Kjem på besøk 4 gonger i året. Kan diskutera saker på systemnivå.

Barnevern: Kjem på besøk etter behov. Dette kan vera for å drøfta saker på systemnivå, eller at barnehagen får veiledning/opplæring i saker barnehagen ber om kompetanseheving i.

Hognestad skule: Me brukar hallen på Hognestad skule ein gong i veka. Hognestad skule nyttar også vårt turområde på sine turdagar. Av og til avtalar me felles møtestad ute i skogen og har utedag saman.

Oppvekst Time kommune: Kommunen inviterar private barnehagar til felles kompetanseheving, dialogar, tilrettelegging og dei er eit rådgjevande organ. Barnehagen deltek på styrarsamlingar for kommunale og private barnehagar, i nettverk og på ulike aktivitetar kommunen inviterar til.

PBL Time lokallag: Styrarar frå medlemsbarnehagar i PBL har eit nettverk der dei treffes for å diskutera saker som omhandlar drifta. Det kan vera nasjonale reglar eller lokale forslag til politisk behandling.

OVERGANGAR

Oppstart i barnehagen er ei viktig hending i eit barns liv. Det er viktig for barnehagen at dette skjer på ein god måte og at me får til eit godt samarbeid med heimen. Me startar opp med korte dagar saman med barn og føresette i barnehagen. Barna startar i grupper med andre nye barn og føresette. Me ynskjer at føresette er med kvar dag den fyrste veka. På våren før oppstart har me ein startsamtale med føresette. Dette er ein del av Time kommune si satsing

på tidleg innsats. Etter den første veka i barnehagen vurderer pedagog og føresette om det er behov for meir tid til tilvenning. Barnehagen har eigen oppstartsplan.

Det er ulike overgangar innad i barnehagen. Den største endringa innad i barnehagen er å gå frå småbarnsavdeling til stor avdeling. Me har som mål at det alltid er ein vaksen som er med frå småbarn til stor avdeling, slik at det skal opplevast som trygt å koma på ein ny plass. Dei vaksne har eit spesielt ansvar i uteleiken for å verta kjente med alle barn i barnehagen. Barn som skal frå liten avdeling til stor avdeling brukar sommaren til å verta kjent i nye lokalar.

Når barnehagetida nærmar seg slutten, startar eit nytt kapittel med skulegang. Time kommune har utarbeidd ein eigen overgangsplan for dette arbeidet. Denne planen følger me. Det er skilnad frå skule til skule korleis planen vert tolka, derfor er me i direkte dialog med skulen barnet skal byrja på. Me har også barn frå andre kommunar, her følger me desse kommunane sine overgangsplanar. Felles for alle kommunar er at det er besøksdagar for skulestartarane. Dersom skulen ynskjer at barnehagen skal følgja på besøk, legg me til rette for å få dette til. Besøk på skulen skal prioriterast. Overgangen skal skje i nært samarbeid med barnet sin heim. I den siste foreldresamtalen før skulestart blir pedagogisk leiar og foreldre einige om den informasjonen som skal overleverast til skulen.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VERKSEMD

Barnehagen skal vera ei pedagogiske verksemd som skal planleggjast og vurderast. Barne og foreldre har rett til å medverka i desse prosessane. Målet er å gje barn eit tilrettelagt tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. På bakgrunn av dette skal barnehagen vera ein lærande organisasjon.

Oversikt over dei faste møtepunkta for planlegging, vurdering og tilrettelegging:

Kva møte:	Intervall:	Deltakrarar:	Ansvar:
Personalmøte	8 g. pr. år	Assistentar, Fagarbeidar, Pedagogar, Styrar	Styrar/pedagogar
Medbestemmelsesmøte	2 g. pr. år	Tillitsvald og styrar	Styrar
Avdelingsmøte	2 g. pr. måned	Pedagogar, fagarbeidar, Assistentar	Pedagogar
Leiarmøte	1 g. pr. måned	Styrar og pedagogar	Styrar

Planlegging: Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for både enkeltbarnet og for gruppa. Det gjer grunnlag for personalet til å tenkje langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.

Metode: Årsplan, halvårsplan, månadsplan

Vurdering: Barnehagen skal vurdere det pedagogiske arbeidet jamleg. Vurderingsarbeidet skal byggje på refleksjonar frå heile personalgruppa. Vurderingsarbeidet skal sikre alt alle barn får eit tilbod som er i samsvar med barnehagelova og rammeplanen.

Metode: Dokumentasjon, kvalitetskrysset, lærings sirkelen

Tilrettelegging: Barnehagen skal tilpassa det allmennpedagogiske tilbodet etter behova og føresetnadene til barna, også når barn har behov for ekstra støtte i kortare eller lengre periodar. Barnehagen skal sørge for at barn som får spesialpedagogisk hjelp, blir inkludert i barnegruppa og i det allmennpedagogiske tilbodet.

ARBEIDSMÅTANE TIL BARNEHAGEN

Arbeidsmåtene skal ivareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar. Arbeidsmåtene skal tilpassast enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet. Ved varierte arbeidsmåtar, bidreg dette til spennande innhald som kan skapa engasjement, interesse, motivasjon og gje rom for nye erfaringar og opplevingar i barnehagen.

Progresjon: Progresjon i barnehagen inneber at alle barn skal utvikla seg, læra og oppleva framgang. Derfor skal barna oppleva progresjon i barnehageinnhaldet. Det er ulike måtar å forklare progresjon på. Ein måte kan vera å skride fram, ein annan kan vera utvikling. Det handlar om å starta på eit lågt nivå for så å koma seg til eit høgare nivå. Det betyr i praksis at ein får utfordringar på det nivået som ein er og at ein gradvis aukar nivået på utfordringa. Eit eksempel på progresjon for barn kan vera å kle seg sjølv. Barnet startar med å verta påkledd for så å klara dette heilt sjølv. Det er stor variasjon i alder og nivå, det er derfor viktig at progresjon ikkje vert målt ut frå alder, men ut frå nivå. Rammeplanen påpeikar at barn skal få utfordringar som er tilpassa erfaringar, interesse, kunnskap og ferdigheiter.

Metode: Eigen progresjonsplan

Våre arbeidsmåtar er knytt til formelle og uformelle lærings situasjonar i vårt pedagogiske arbeid. Me er aktive i forhold til barna sine læringsprosessar. Personalet som rollemodell deler av sin kunnskap, engasjement og kreativitet. Læring og omsorg skal vera prega av kvalitet i samspel mellom barn og vaksen. Barnehagen arbeidar aktivt ut frå COS (Circle of security) sitt tankesett om trygg tilknytning som føresetnad for læring, trivsel, glede og vekst. Enkelt forklart kan me sei at dei vaksne i barnehagen er hendene på trygghetssirkelen. Me skal støtta barnet i si utforsking, gje hjelp og støtte, samt vere klar til å ta imot barnet når det treng trøyst, omsorg og eit fang å sitte på.

COS: Trygg tilknytning er viktig for barn si psykiske helse. Dette gjeld ikkje berre i ein oppstart og tilvenningsperiode, men det gjeld heile barnehagetida. Det er viktig at personalet i barnehagen ser barnets behov etterkvart som barnet vert eldre. Psykisk helse for barn, og menneske generelt, er viktig i eit læringsmiljø. Barn klarer ikkje ta til seg kunnskap og ferdigheiter som samspel, leik og læring om dei ikkje har god psykisk helse.

Marte Meo-praktikar barnehage: Marte Meo-metoden brukar filming av samspel mellom barn og omsorgsgjevar som grunnlag for veiledning for å få til det viktige samspelet mellom barn og vaksne. Viktige element i samspelet vil vera:

Oppmerksom venting, følgje eit initiativ, initiativ, benevning – sette ord på initiativ, bekrefta eit initiativ, rytme og tempo, koble på – triangulering, positiv leing, delt glede – gode ansikt. Me meiner at når vaksne arbeidar etter desse elementa, er dette med på å gje barn i barnehagen livsmeistring og god psykisk helse.

Kosthald: Kosthald er ein viktig del av helseaspektet. Me skal gje barna eit variert og sunt kosthald, baseret på helsedirektoratet sine anbefalingar for bra mat i barnehagen. Me skal ut frå verdiane våre og satsingsfeltet vårt nytta oss mest mogleg av ureist og kortreist mat. Me skal ha eigen bærhage og grønsakhage der me haustar og sår og nyttar oss av avlinga.

Metode: Eigen kosthaldsplan

Inkluderande barnehagemiljø: Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens eigenverdi. Leik og vennskap er fundamentalt. Alle handlingar og avgjersler som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggjande omsyn. Barn skal møtas som individ, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv vert påverka av omgjevnadane, men barn påverkar også sine egne liv. Me skal ha eit blikk for barn som fell utanfor i leiken og for barn som har ei negativ påverknad i leiken.

Metode: Eigen plan, USP, Marte Meo, COS, FNs berekraftsmål

Den digitale praksisen: Den digitale praksisen skal bidra til leik, kreativitet og læring. Ulike digitale verktøy skal støtte opp om barna sine læringsprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for barn. Personalet skal vera aktive saman med barna, og dei digitale verktøya skal brukast med omhug og ikkje dominer som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utviklar ei gryande etisk forståing knytt til digitale medium.

Metode: Time kommune sin prosjektplan

FAGOMRÅDA I BARNEHAGEN

Rammeplanen har 7 fagområde som barnehagen skal arbeide ut frå. Kwart fagområde dekker eit vidt læringsfelt, og fagområda vil sjeldan opptre åleine. I sosialt samspel, i leik og i kvardagsaktiviteter skjer det ofte ein spontan kommunikasjon knytt til fagområda. Som eit overordna satsingsfelt har me garden som læringsarena. Her flettes alle fagområda inn.

Fagområda gjenspeglar område som har interesse og eigenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremja trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal sjå fagområda i samanheng og alle fagområda skal vera ein gjennomgåande del av barnehagens innhald.

Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gje retning for og prega arbeid med fagområda, og barns rett til medverknad skal ivaretakast. Barnas leik dannar eit viktig grunnlag for arbeid med fagområda.

Kommunikasjon, språk, tekst

Småbarnsalderen er den grunnleggjande perioden for utvikling av språk. Språket er personleg og identitetsdannande og nært knytt til kjensler. Personalet er viktige som språklege forbilde. Samtaler, høgtlesing og varierte aktivitetar vil vera viktige sider ved barnehagens innhald. Alle barn må få eit rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Me har planlagde aktivitetar med fokus på språkutvikling ved å ta i bruk språkgrupper, førskulegrupper, samtaler ved matbordet, vitsar, språkleiker etc.

Tidleg og god språkstimulering er ein viktig del av barnehagens innhald. Kommunikasjon skjer ved å senda og ta imot eit budskap. Innunder her gjeld også den non-verbale kommunikasjonen. Kommunikasjon er viktig for å utvikla eit godt munnleg språk. Tekst omfattar både skriftlege og munnlege forteljingar, poesi, dikt, rim, regler og songar. Viktige sider ved kulturoverføringa er knytt til kommunikasjon, språk og tekst. Barnehagen vil bidra til at barna får vera i daglege dialogar. Barna skal møte bøker, songar, rim og regler i samlingsstunder, på turar og i temaarbeid. Gjennom leiken må barn kommunisere med andre barn, og i samtale med vaksne vil barn få vidareutvikla omgrepsforståinga si.

Metode: Garden som læringsarena, Time bibliotek, Bravo-leiken, Dorteasamling, samlingsstund, CLASS-observasjonar, TRAS

Kropp, bevegelse, mat og helse

I løpet av småbarnsalderen tileignar barna seg grunnleggjande motoriske ferdigheiter, kropps kontroll, fysiske eigenskapar, vanar og innsikt i korleis dei kan ivareta helse og livskvalitet. Barn er kroppsleg aktive, og dei uttrykkjer seg mykje gjennom kroppen. Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheiter og kropps kontroll .

Metode: Garden som læringsarena, hallen på Hognestad, turar i nærmiljøet, kosthaldsplan

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen skal bidra til at barn tek i bruk sin fantasi, kreative tenking og skaparglede. Barnehagen må gje barn moglegheit til å oppleva kunst og kultur og til sjølv å uttrykkje seg estetisk. Å vera saman om kulturelle opplevingar og å gjera eller skapa noko felles, bidreg til samhörighet. Fagområdet omhandlar uttrykksformer som biletkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Formidling av kunst og kultur bidreg til å skape tiltru med og tilhøregheit til kulturelle uttrykksformer.

Metode: Garden som læringsarena, kvardagsmagi, arrangement barnehagen reiser på, Dorteasamling

Natur, miljø og teknologi

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får kunnskap om planter og dyr, landskap, årstider og vêr. Det er eit mål at barn skal få ein begynnande forståing av betydninga av ein berekraftig utvikling. I dette inngår kjærleik til naturen, forståing for samspelet i naturen og

mellom mennesket og naturen. Det er viktig å formidle artskunnskap. Viktig kunnskap kan gå tapt om me ikkje er bevisste dette.

Metode: Gardsliv som læringsarena, FN sine berekraftsmål, samlingsstunder, Time kommune sin prosjektplan for digital praksis

Mengd, rom og form

Barn er tidleg opptekne av tal og teljing. Barn utforskar rom og form. Barnehagen skal bidra til at barn opplever glede over å utforska og leike med tal og former. Barnehagen har eit ansvar for å oppmuntra barna sin eigen utforskning og leggja til rette for tidleg og god stimulering.

Metode: Garden som læringsarena, Dorteasamling, barn deltek i daglege gjeremål,

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måtar å oppfatte verden og menneske på og pregar verdiar og haldningar. Religion og livssyn legg grunnlaget for etiske normer. Den etiske rettleiinga barnehagen gjer barn, må ta omsyn til barnets føresetnader og den enkelte heim sin kulturelle og religiøse eller verdimesseige tilknytning.

Sosial kompetanse er viktig å jobbe med i alle grupper, barna lærer rett og galt i samvær med andre. Me snakkar om kjensler og stiller undrande spørsmål til kvar dagsrefleksjonar.

Gjennom eit år i barnehagen vil barna møte dei kristne høgtidene. Jul og påske blir markert i barnehagen. Gjennom barnehagens verdigrunnlag og grunnsyn håper me å formidla samfunnets grunnleggjande normer og verdiar. Er det andre livssyn i barnehagen, blir høgtidene markert i samarbeid med familien.

Metode: Garden som læringsarena, markering av jul og påske, COS, Marte Meo, FN sine berekraftsmål

Nærmiljø og samfunn

Fagområdet skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjonar og levesett. Barn skal medverka i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt. Barns ulike erfaringar frå heim, omgangskrets og reiser vil kunne gje kunnskap om ulike samfunn. Barnehagen er på tur i nærmiljøet. Hognestad skule er ein viktig samarbeidspartnar for nærmiljøet. Barnehagen tek del i kulturelle arrangement som blir arrangert i kommunen. Barnehagen deltek i Forut barneaksjon.

Barnehagen skal vera open for impulsar frå den lokale, regionale, nasjonale og globale verden. Barna skal verta kjent med at samane er Norges urbefolkning, og få kjennskap til samisk kultur. Barnehagen skal bidra til kunnskap om tradisjonar, levesett, familieformer og nasjonale minoritetar.

Metode: Garden som læringsarena, samlingsstund, Forut, Hognestad skule, Samefolkets dag, FNs berekraftsmål

TEIEPLIKT OG MELDEPLIKT:

Alle som arbeidar i Haugland gardsbarnehage skal vera kjent med det ansvaret det er å ha ansvar for barn. Dette inneber også at dei får informasjon om barn, familiar og deira kvardag. Personalet har også plikt til å melde frå om kritikkverdige forhold og om dei er bekymra for barnet.

Ved tilsetjing skal alle nyttilsette få ein gjennomgang av styrar om kva teieplikt og meldeplikt inneber. Det skal skrivast under på ei erklæring om at ein har forstått kva dette er. Ein kan ikkje arbeida i barnehagen om dette ikkje er på plass. Temaet vert jamleg teke opp i HMS-arbeidet på personalmøta.

PEDAGOGISK ÅRSJUL

MÅNAD	KVA SKJER	ANSVAR
August	Oppstart nytt barnehageår 15.august 12./13. Planleggingsdag Tilvenning	Styrer
September	Oppstart prosjekt og satsingsområde Brannvernveke uke 38 Tur til Træet 5-åringar 18. foreldremøte	Personalet Pedagogiske leiarar Træet
Oktober	Forut-prosjekt – avsluttes med foreldrearrangement 24.	Personalet
November	15. Planleggingsdag	Styrer
Desember	Jul 10. Foreldrearrangement kl 15.00 13. Luciamarkering 19. Nissefest	Personalet
Januar	2. Planleggingsdag	Styrar
Februar	6. Samefolkets dag 19. Karneval	Pedagogiske leiarar Pedagogiske leiarar
Mars	Søknadsfrist til barnehageplass 1. Mars 11. Foreldremøte Barnehagedagen	Styrer Styrer/SU Fagforbunda/Time kom.
April	Lemming Påske 17.-21.4 10.4 Slektskaffi	
Mai	1.mai 17.mai tema veke 19 og 20 29. Kr.himmelfartsdag 30. Planleggingsdag	Off.fridag Pedagogiske leiarar Off.fridag Styrar
Juni	Sommarbarnehage 11. Sommaravslutning 9. 2.pinsedag Trafikkveke veke 24 Førstehjelpsveke veke 25 Ferieplan	Pedagogiske leiarar Styrer Off.fridag Pedagogiske leiarar Pedagogiske leiarar Styrer / tillitsvalgte
Juli	Sommarbarnehage Stengt veke 29 og 30	

ADMINISTRATIVT ÅRSJUL

MÅNAD		ANSVAR
August	Oppstart / tilvenning Nytt personale 12.-13. Planleggingsdag	Styrer / ped.leiar Styrer Styrer

	Ferie for personalet	
September	Oppdatering av ferielister/restferie 18. Foreldremøte	Styrer Styrrar
Oktober	Møte samarbeid barnehage – skule	Rektor Styrrar
November	15. Planleggingsdag Sakkyndig tilråding Samarbeid barnehage – skole	Styrer Styrer / PPT Rektor
Desember	Ferieavvikling Søknad enkeltvedtak	Styrer
Januar	2. Planleggingsdag Evaluering/planarbeid Nytt budsjett Revisjon HMS	Styrer Styrer Verneombud/styrer
Februar	1. søknadsfrist permisjonar/reduerte stillingar Vedtak om enkeltvedtak/søknad om ekstra ressursar	Styrer
Mars	1.mars søknadsfrist barnehageplass Opptak nye barn 12. Foreldremøte	Oppvekst/styrer Styrer/SU
April	Sommarferielister til barn og foreldre Ferieavvikling Hovedferielister Slektskaffe	Styrer Styrer Styrer/tillitsvalgte Styrer
Mai	Vernerunde og HMS arbeid 30. Planleggingsdag	Styrer /verneombud Styrer
Juni	Årsplan Årsmelding Sommarferieavvikling	Styrer/Pedagoger/SU Styrer / Personalet

FØRESETTES ÅRSHJUL

MÅNAD	
August	Oppstart / tilvenning 12.-13. Planleggingsdag
September	18. Foreldremøte og foreldrerådsmøte Svarlapp haustferie
Oktober	24. FN-arrangement
November	15. Planleggingsdag
Desember	Svarlapp juleferie Julearrangement
Januar	2. Planleggingsdag
Februar	Svarfrist vinterferie og påske
Mars	1. Søknadsfrist barnehageplass nye barn 12. Foreldremøte

April	Svarfrist sommarferie 10. Slektskaffe
Mai	30. Planleggingsdag 17.mai-tog på Hognestad
Juni	11. Sommaravslutning
Juli	Feriestengt i veke 29 og 30

Årsplan godkjent i SU 1.juli 2024